

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Financiranje trajnostnih in energetske učinkovitih projektov v Sloveniji

Junij 2025

mag. Erik Potočar

Zelenimo jutri.

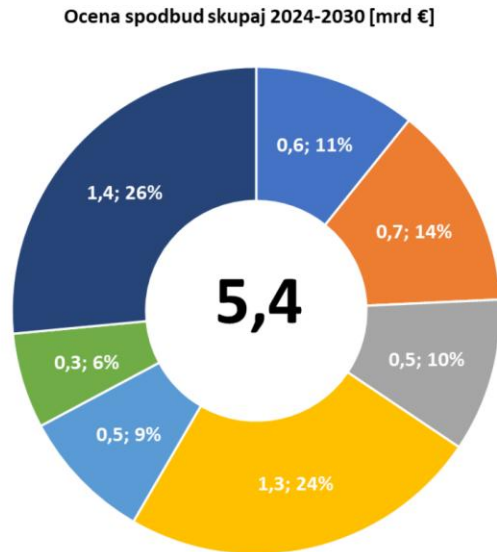
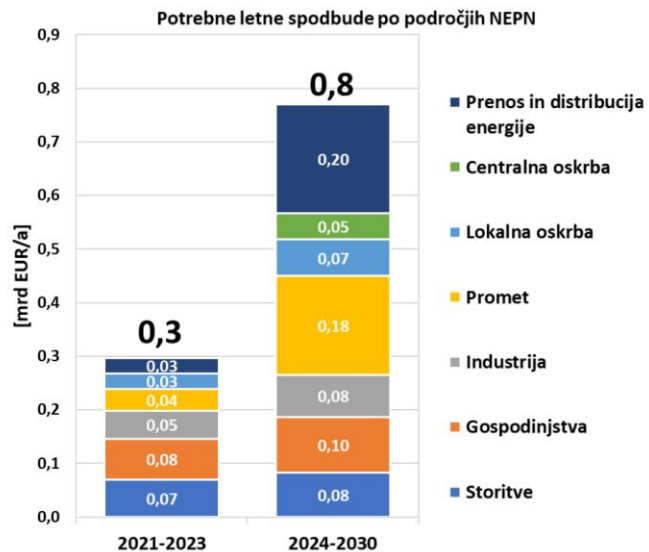
Financiranje trajnostnih in energetsko učinkovitih projektov v Sloveniji

Erik Potočar, MOPE
Ljubljana, Junij 2025

Glavni cilji podnebno energetske politike NEPN

	 Slovenija	 EU	
CILJI 2030	NEPN 2020	Posodobitev NEPN 2024	
Podnebje			
Skupne emisije TGP <i>Zmanjšanje glede na leto 2005</i>	-36%	-55% 2033 -35% - 45% 2030	-55%
Emisije TGP neETS	-20% (-15%)	-28% (-27%)	-40%
Obnovljivi viri energije			
Delež OVE v bruto končni rabi	27%	33%	>42,5
Učinkovita raba energije			
Raba končne energije	54,9 TWh	50,2 TWh -11,1%	-11,7%

Potrebne spodbude v obdobju 2024-2030

Pripravljeni na 55, REPowerEU

- Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o **energetski učinkovitosti** in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev)
- Direktiva (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o **energetski učinkovitosti stavb** (prenovitev)
- Uredba (EU) 2024/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o vzpostavitvi okvira za **določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke**
- Uredba (EU) 2017/1369 o energetskem označevanju, ki ureja **obveznost označevanja energetske učinkovitosti pri različnih skupinah proizvodov povezanih z energijo**
- povezano Direktiva o spodbujanju energije iz obnovljivih virov energije (definicija OVE, ...)

najmanj 4 smernice (8.členov) EED (+13 smernic in usmeritev EPBD)

5. člen ZURE-1

... določen nacionalni cilj povečanja energetske učinkovitosti s sistematičnim izvajanjem sprejetih politik in ukrepov, da končna raba energije **ne bo presegla 50,2 TWh do leta 2030**

Kaj prinaša zakon ZURE za ljudi?

- Energetska učinkovitost je prva ključna aktivnost za dosego zelenega prehoda. Brez energetske učinkovitosti ni mogoča dekarbonizacija vseh sektorjev.
- Manjša raba energije vodi do nižjih stroškov za ogrevanje, elektriko in hlajenje.
- Energetska učinkovitost prav tako lahko zmanjša odvisnost Slovenije od uvoženih fosilnih goriv.

Z ZURE se:

- podrobneje in **bolj sistemsko ureja energetska učinkovitost javnega sektorja**
- **sistematično rešuje energetska revščina** in pomoč ranljivim gospodinjstvom
- **večjo preglednost** pri delitvi stroškov energije v večstanovanjskih stavbah
- prioritarno **usmerja** v energetske najslabše stavbe
- združuje obravnavo sistemov za ogrevanje, hlajenje in prezračevanje
- **bolj konkretno strategijo** načrtovanja prenove stavb
- **bolj pregledne** in uporabne energetske izkaznice stavb
- dodatne usmeritve na področju transporta in e-mobilnosti
- več pravic za potrošnike
- **boljšo informiranost** potrošnikov glede označevanja izdelkov

II. POGLAVJE: MEHANIZMI SPODBUJANJA URE IN OVE

- Načelo „Energetska učinkovitost na prvem mestu“ – 8. člen
 - velja pri odločitvah o načrtovanju, politikah in večjih naložbah v vrednostih nad 100 mio EUR na naložbo ali 175 mio EUR pri projektih prometne infrastrukture (stavbni, prometni in vodni sektor, sektor informacijske in komunikacijske tehnologije ter kmetijski in finančni sektor)
 - najprej preučiti možne ukrepe na strani povpraševanja in prožnost sistema v vseh sektorjih energetskih sistemov in v neenergetskem sektorju, upoštevati energetske revščine
 - smernica, predpis - nacionalna metodologija
- Upravičenci in vrste finančnih spodbud – 9. člen
- Točka „vse na enem mestu“ za energetske učinkovitost in energetske učinkovitost stavb – 10. člen
- Sredstva za izvajanje programov Eko sklada – 11. člen

Nacionalni načrt prenove stavb – 12. člen

spodbuja stroškovno učinkovita preobrazba obstoječih stavb v brezemisijske stavbe

Vključuje:

- pregled nacionalnega stavbnega fonda za različne vrste stavb
 - **časovni načrt** z nacionalno določenimi cilji (preoblikovanje obstoječih stavb v brezemisijske stavbe do leta 2050)
 - pregled izvedenih in načrtovanih politik in **ukrepov**, s katerimi se podpira izvajanje časovnega načrta
 - **opis naložbenih potreb** za izvajanje nacionalnega načrta prenove stavb
 - pragove obratovalnih emisij toplogrednih plinov in letne potrebe po primarni energiji za nove ali prenovljene brezemisijske stavbe
 - **minimalne standarde** energetske učinkovitosti za nestanovanjske stavbe
 - mejniki in nacionalni cilji za leta 2030, 2040 in 2050
 - ukrepe za **spodbujanje namestitve** naprav za proizvodnjo sončne energije na stavbah
 - posebna obravnava stavb – **kulturna dediščina**
-
- **prednost pri energetske prenovi morajo imeti stavbe z najnižjo energetsko učinkovitostjo**

III. POGLAVJE: 2. ODDELEK: ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNEGA SEKTORJA

- Obveznosti oseb javnega sektorja glede prihranka končne rabe energije - 18. člen
 - osebe JS vsako leto zmanjšajo skupno rabo končne energije vseh oseb JS za najmanj 1,9 % skupne rabe končne energije v letu 2021 (stavbe, procesi v JS in mobilnost)
 - vsaka oseba JS mora dosegati in letno poročati glede cilja
 - tudi subjekti, ki jih država ali občina neposredno financira in upravlja (niso pa industrijske ali poslovne narave)
- Obveznosti oseb javnega sektorja glede prenove in popisa stavb – 19. člen
 - osebe JS bodo še naprej vsako leto morale prenoviti 3% svojih stavb v sNES ali BES (popis stavb presečni datum 1. januar 2024, niso sNES)
 - izjeme za določene stavbe
 - predpisan sistem spremljanja in poročanja skladno z direktivo
- Sistem upravljanja z energijo v javnem sektorju – 20. člen
- Podatkovna zbirka upravljanja z energijo v javnem sektorju – 21. člen
- Kontaktna točka za energetske prehode javnega sektorja – 22. člen

3. ODDELEK: KREPITEV MOČI IN ZAŠČITA RANLJIVIH ODJEMALCEV TER BLAŽITEV ENERGETSKE REVŠČINE

- Krepitev moči in zaščita ranljivih odjemalcev ter blažitev energetske revščine - 25. člen

»energetska revščina« je pomanjkanje dostopa gospodinjstva do osnovnih energetskih storitev, ki zagotavljajo osnovno raven življenja in zdravja ter dostojne standarde zanj vključno z ustreznim ogrevanjem, toplo vodo, hlajenjem, razsvetljavo in energijo za pogon gospodinjskih aparatov ter glede na ustrezne okoliščine, obstoječo socialno politiko in druge zadevne politike, ter je posledica kombinacije različnih dejavnikov, vključno s cenovno nedostopnostjo, nezadostnim razpoložljivim prihodkom, visokimi izdatki za energijo in slabo energetsko učinkovitostjo gospodinjstev

4. ODDELEK: SISTEM UPRAVLJANJA Z ENERGIJO IN ENERGETSKI PREGLEDI

- Sistem upravljanja z energijo in energetski pregledi v podjetjih - 26. člen
 - nad 23,6 GWh - dolžni vzpostaviti in uporabljati sistem upravljanja z energijo
 - nad 2,7 GWh in do 23,6 GWh - obvezen energetski pregled (povprečje zadnjih treh let)
 - Akcijski načrt za seznanitev vodstva podjetja, ukrepi iz akcijskega načrta v letnem poročilu podjetja
 - AE ima nadzorno funkcijo, prenova pravilnika
- Podatkovni centri – 27. člen
 - vgrajena informacijska infrastruktura večja od 500 kW dolžna poročati, obvezni „kazalniki trajnosti podatkovnega centra“, nad 1 MW izvajati ukrepe in prednostno izraba izraba odvečne toplote

5. ODDELEK: MERJENJE IN OBRAČUNAVANJE PORABLJENE ENERGIJE

- Merjenje porabe ogrevanja, hlajenja in toplote za pripravo sanitarne tople vode za posamezno stavbo - 28. člen
 - končni odjemalci daljinskega ogrevanja, daljinskega hlajenja in toplote za pripravo sanitarne tople vode morajo imeti nameščene števce, ki natančno prikazujejo dejansko količino porabljene energije
- Individualno merjenje toplote v posameznih delih stavb ter delitev stroškov ogrevanja, hlajenja in priprave sanitarne tople vode – 29. člen
 - kadar energetska izkaznica za stavbo iz drugega odstavka tega člena, za katero je bilo izdano gradbeno dovoljenje pred letom 2010, izkazuje računsko rabo potrebne toplote za ogrevanje v stavbi nižjo od 25 kWh/m²a, namestitev individualnih števcev za merjenje toplote za ogrevanje ni obvezna.
- Zahteve v zvezi z daljinskim odčitavanjem merilnih naprav za toploto – 30. člen
- Zagotavljanje informacij o merjenju in obračunu porabe toplote za ogrevanje, hlajenje ter pripravo sanitarne tople vode – 31.člen
- Stroški dostopa do informacij o merjenju in obračunu ter porabi toplote za ogrevanje, hlajenje in pripravo sanitarne tople vode ter stroški merjenja, odčitavanja in delitve stroškov – 32. člen

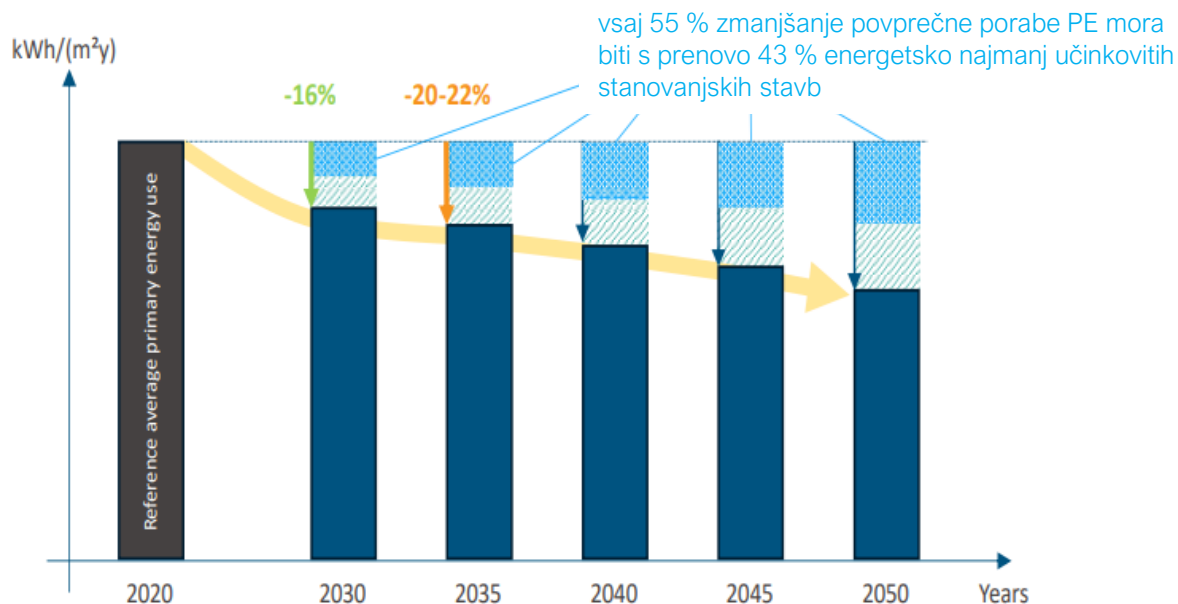
IV. POGLAVJE: ENERGETSKA UČINKOVITOST STAVB

- Metodologija za izračunavanje energetske učinkovitosti stavb in minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti stavb - 33. člen (kako obravnavati RES na stavbi, faktorji primarne razvoj,..., usmeritve kako uporabljati merjeno rabo v metodologiji z izključitvijo obnašanja in klime, kako upoštevati sistem, ki ni na lokaciji)
- Stroškovno optimalne ravni za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti stavb – 34. člen
- energetska prenova obstoječih stavb – 41. člen
 - Pri večji energetske prenovi stavb je obvezno tudi izboljšanje energetske učinkovitosti stavbe ali njenih posameznih delov na način, da se dosežejo najmanj minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti z upoštevanjem tehnične, funkcionalne, okoljske in ekonomske izvedljivosti teh sistemov. Zahteve veljajo za stavbo kot celoto in njene posamezne dele.
- Izkaz o prenovi stavbe – 42. člen
 - se nanaša na energetske prenovi stavbe in je prilagojen časovni načrt za celovito prenovi določene stavbe, ki je del energetske izkaznice, vendar ni obvezen dokument.
 - Obvezne vsebine opis zaporednih faz prenovi, informacije ,...ugodnosti, prihranki, življenjski cikel, stroški, računi, udobje
 - Digitalni dnevnik stavbe

Minimalni standardi energetske učinkovitosti

Razogljčiti stavbni fond do leta 2050

Postopno opuščanje najslabših stavb v EU

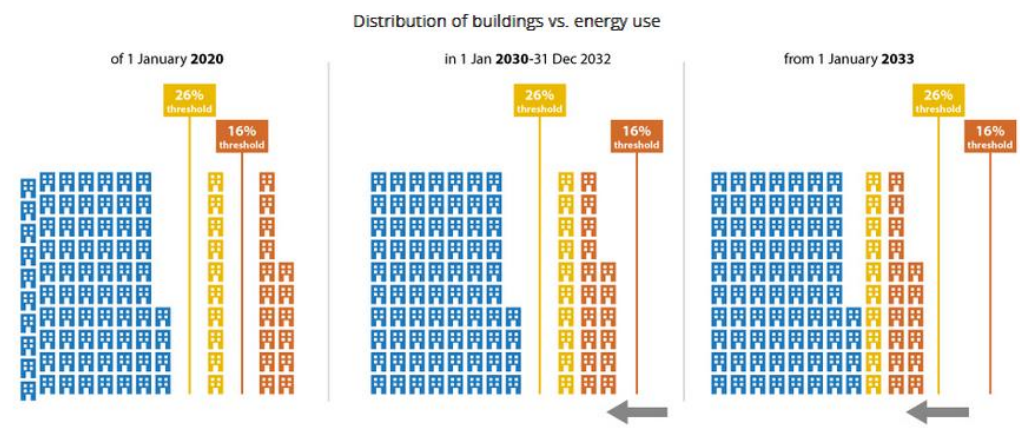

Stanovanjske stavbe (primarna raba energije) – 36. člen

- do 2030: v primerjavi z letom 2020 zmanjša za vsaj 16 %
- do 2035: v primerjavi z letom 2020 zmanjša za vsaj 20 - 22 %

Nestanovanjske stavbe – 35. člen

- do 2030: 16 % najslabših nestanovanjskih stavb presega prag minimalnih zahtev
- do 2033: 26 % najslabših nestanovanjskih stavb presega prag minimalnih zahtev

Glavne usmeritve glede novogradenj – 38. in 39.člen

od leta 2026 ne smejo subvencionirati kotlov na fosilna goriva

Brezemisijske stavbe

od januarja 2028 – nove javne stavbe

od januarja 2030 – vse nove stavbe

Stavba brez emisij ne sme povzročati nobenih emisij ogljika na kraju samem zaradi fosilnih goriv, omogoča odzivanje na zunanje signale, **najvišji prag energijske učinkovitosti**.

„GWP“ potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu novih stavb bo treba izračunavati (40.člen):

- po letu 2028 nove javne stavbe večje od 1000 m² stavbe izračun ogljičnega odtisa, po letu 2030 vsi ostali
- delegiran akt EK - december 2025
- država sprejme časovni načrt do januarja 2027 glede mejnih vrednosti GWP od leta 2030

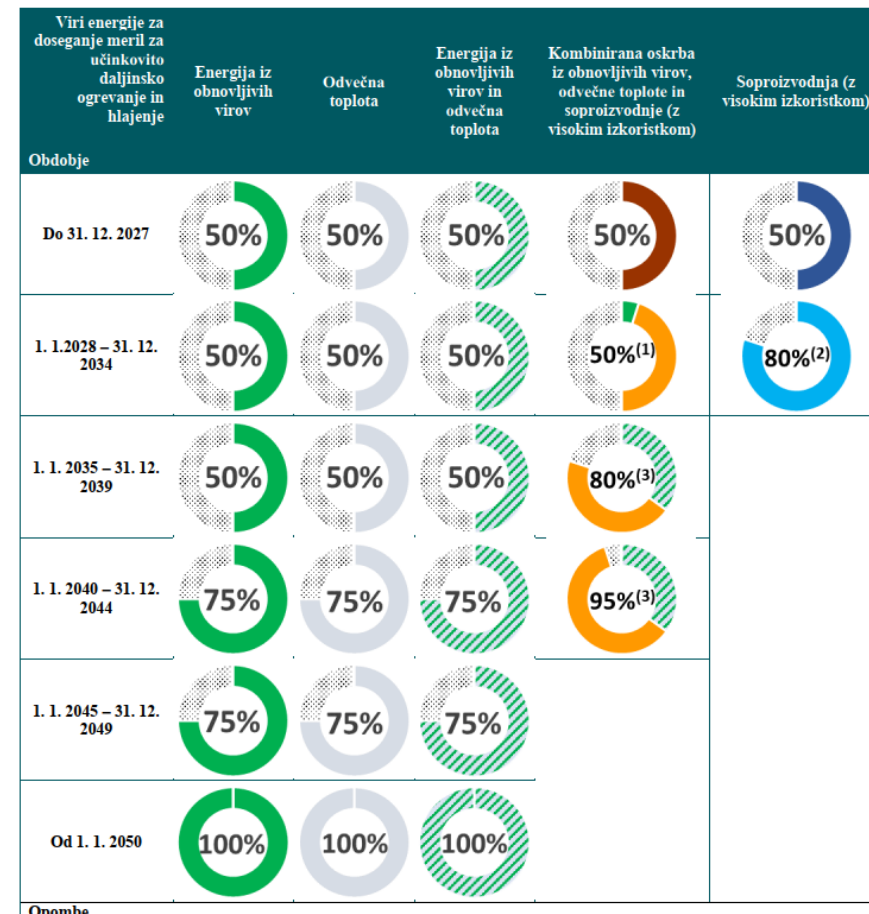
VI. POGLAVJE: ENERGETSKA UČINKOVITOST SISTEMOV OSKRBE Z ENERGIJO

Uporaba OVE, soproizvodnje in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja – 67. člen

Učinkovit daljinski sistem mora uporabljati samo OVE, samo odvečno toploto ali samo kombinacijo OVE in odvečne toplote

Ocenjevanje in načrtovanje ogrevanja in hlajenja – 68. člen

- določeno strožje načrtovanje in ukrepi pri celovitih ocenah za ogrevanje in hlajenje.
- lokalni načrt ogrevanja in hlajenja v primeru lokalnih skupnosti z več kot 45 000 prebivalci.

„pretvorba, prenos in distribucija energije – 69. člen, celovita ocena možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom, učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje ter analiza stroškov in koristi – 70. člen, zagotavljanje statističnih podatkov o učinkovitosti pri soproizvodnji toplote in električne energije – 71. člen, način določanja izkoristka soproizvodnje z visokim izkoristkom – 72. člen, analiza stroškov in koristi pri posameznih investicijah – 73. člen“

VII. POGLAVJE: FINANČNE SPODBUDE

- Finančne spodbude - 74. člen

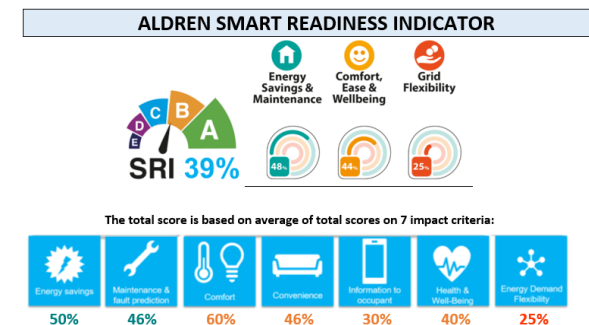
- finančne spodbude se prednostno namenjajo ranljivim gospodinjstvom, ljudem, ki jih je prizadela energetska revščina, in tistim, ki živijo v socialnih stanovanjih.
- finančna shema po načelu plačaj glede na prihranek

VIII. POGLAVJE: INFORMIRANJE, OZAVEŠČANJE, USPOSABLJANJE

- razpoložljivost sistemov kvalifikacij, akreditacij in potrjevanja - 75. člen
 - vsebine o razpoložljivosti shem kvalifikacij, akreditacij in potrjevanja za različne ponudnike energetskih storitev, energetske pregledovalce, energetske upravljavce in inštalaterje. Uvedle se bodo zahteve za večje uvajanje pogodbenega zagotavljanja prihranka energije.
- splošno informiranje, ozaveščanje in usposabljanje – 77. člen
- energetske svetovanje – 78. člen
- zagotavljanje informacij o energetskih storitvah – 80. člen

Drugo - ravno tako pomembno

- Izmenjava podatkov – 44.člen
- Nacionalna podatkovna zbirka o energetskih lastnostih stavb – 45.člen
- Tehnični stavbni sistemi – 47.člen
- Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb – 48- člen (nad 290 kW morajo biti opremljene s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb)
- Infrastruktura za trajnostno mobilnost – 49. člen
- Energetska izkaznica – 50. člen
- Ni več spodnje meje za javne stavbe, krajša veljavnost najslabših EI, A+ in G najslabših 15%,...)
- Pravica in dolžnost EI, register EI, namestitve EI, pooblastilo EI, licenca neodvisnih strokovnjakov, nadzor E... - členi
- Pregled dostopnih delov ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov – 55. člen
 - Lastnik stanovanjske in nestanovanjske stavbe ali dela stavbe mora najmanj na vsakih pet let zagotoviti redni pregled dostopnih delov ogrevalnih sistemov, prezračevalnih sistemov in klimatskih sistemov, vključno z vsemi njihovimi kombinacijami, z efektivno nazivno izhodno močjo nad 70 kW.
- Pravica in dolžnost EI, register EI, namestitve EI, pooblastilo EI, licenca nadzor E... - členi
- Pripravljenost stavb na pametne sisteme (SRI)- 43. člen

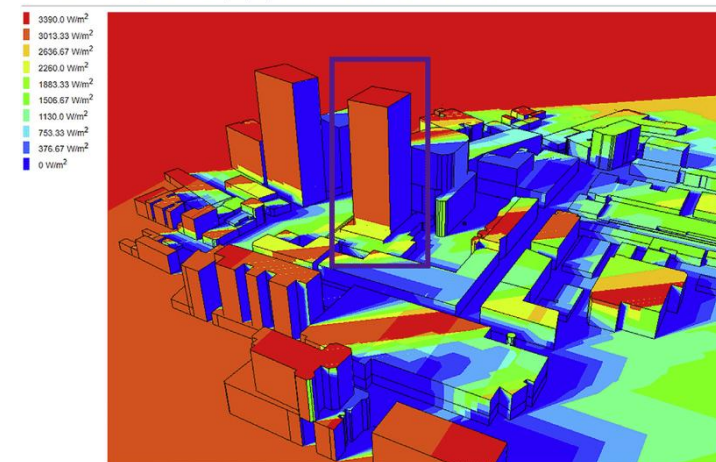

Sončna energija na stavbah

- do 31. decembra 2026 na novih javnih in poslovnih (EPBD) (nestanovanjskih ZSROVE) stavbah (od 250 m²)
- do 31. decembra 2027 na obstoječih nestanovanjskih stavbah (od 500 m²), ki so v večji prenovi
- na vseh obstoječih stavbah v lasti javnih organov z uporabno tlorisno površino, večjo od (2 000 m², do 31. decembra 2027 ; 750 m², do 31. decembra 2028; 250 m², do 31. decembra 2030)
- do 31. decembra 2029 za vse nove stanovanjske stavbe in novih pokritih parkirišč
- na obstoječih parkiriščih (tlorisna površina nad 1700 m²) obvezno
- na novih parkiriščih (tlorisna površina nad 1000 m²) obvezno
- možne izjeme (tehnično, ekonomsko)

Solar Energy Analysis - radiation report

Location: -33.88373665609893, 151.2010359764099 | Analysed period: 2019-01-11 05:01:21 UTC - 2019-01-11 19:04:44 UTC

optimizirajo svoj potencial
za proizvodnjo OVE

Evropska koalicija za financiranje energijske učinkovitosti

„European Energy Efficiency Financing Coalition“

- združuje države EU, finančne ustanove in ustrezne deležnike, da bi identificirala ukrepe za konkretno izboljšanje zasebnega financiranja energijske učinkovitosti
- razvija platformo za države EU, finančne institucije in EK za sodelovanje pri financiranju energetske učinkovitosti. Skozi dialog, sodelovanje in izmenjavo izkušenj bo „koalicija“ v naslednjih letih razvila konkretne ukrepe in pobude za financiranje energetske učinkovitosti.

Cilji je ustvariti ugodno tržno okolje za naložbe v energetske učinkovitost ter povečati zasebno financiranje, potrebno za energetske učinkovitost, da bi dosegli energetske in podnebne cilje EU za leto 2030 in 2050. To vključuje:

- omogočanje izvedbe mešanih rešitev energetske učinkovitosti, finančnih instrumentov in shem v okviru programov financiranja EU
- spodbujanje programov za olajšanje dodatnih zasebnih naložb v projekte energetske učinkovitosti
- deljenje najboljših finančnih praks za energetske učinkovitost z namenom povečanja ponudbe posebnih produktov, ki so na voljo na trgu, in zagotavljanje, da je finančna podpora bolj učinkovita, enostavnejša in bolj usmerjena na potrebe državljanov in podjetij.

Organiziranost „koalicije“ v treh nivojih

„European Energy Efficiency Financing Coalition“

- Skupščina
- Ekspertna platforma - delovna skupina visoko usposobljenih strokovnjakov za obravnavo prednostnih tem
- Nacionalne točke - projekt EEFINH, predstavljajo „koalicijo“ na nacionalnem trgu
- podpira jih sekretariat

DEEP – „De-risking Energy Efficiency Platform“ - platforma za zmanjšanje tveganja energetske učinkovitosti, odprta baza podatkov na ravni EU, ki vsebuje podrobne informacije, dokaze in analize več kot 20.000 projektov energetske učinkovitosti v industriji in stavbah.

Vključuje sledljivost uspešnosti in **pomaga razvijalcem** projektov, financerjem in vlagateljem pri boljšem ocenjevanju tveganj in koristi naložb v energetske učinkovitost po vsej Evropi.

Omogočati finančne mehanizme ter kombinacije nepovratnih sredstev, finančnih instrumentov in tehnične pomoči – EED 30 člen

- poenostavitev regulativnega okvira za omogočanje kombiniranja več virov financiranja EU in nacionalnega financiranja ter kombinacije nepovratnih sredstev, finančnih instrumentov in tehnične pomoči iz različnih mehanizmov
- zagotavljati “tesno” usklajevanje med različnimi viri financiranja za URE ob upoštevanju potreb ciljnih končnih upravičencev (npr. načrtovanje Socialni sklad za podnebje)
- zagotovljati posebno strokovno znanje v nacionalnih spodbujevalnih bankah ali podobnih javnih institucijah, ki spodbujajo kapitalske naložbe v URE, zlasti o kombiniranju finančnih instrumentov z javnimi programi nepovratnih sredstev
- omogočati vzpostavitev mehanizmov tehnične podpore na nacionalni ali po potrebi regionalni ravni (npr. ELENA)
- vzpostavitev točk VEM na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni

Promoviranje posojilnih produktov na področju URE – EED 30. člen

Zagotavljati obstoj široke in nediskriminatorne ponudbe posojilnih produktov
Uporaba načela “EEFP” v finančnih institucijah

- razvoj potrebnega regulativnega okvira: Zakonodaja bi morala določati, da morajo finančne institucije oceniti interes svojih obstoječih in potencialnih odjemalcev za izboljšanje URE in/ali nakup energijsko učinkovite opreme ter jim ponuditi namenski posojilni produkt na področju URE, ki najbolj ustreza njihovim interesom
- sprejem predpisov, s katerimi se zagotovi nediskriminacija posojil na področju URE: S predpisi bi bilo treba finančnim institucijam prepričati, da bi diskriminirale svoje posojilne produkte na področju URE in dajale prednost drugim posojilnim produktom v portfelju, za zagotovitev, da lahko odjemalci izberejo najustreznejši produkt zanje, in to ne glede na pravila o premislekih, povezanih s tveganjem, ki se uporabljajo (bolj kompleksen/upravno breme produkta, ne samo na osnovi obrestne mere, ...)

Ukrepi:

- izvajanje kampanj obveščanja
- zagotavljanje, da so razpoložljivi finančni produkti zasnovani tako, da se z njimi čim bolj znižajo stroški in zmanjša tveganje za posojilojemalca
- zagotavljanje regulativnih in finančnih spodbud finančnim institucijam, na primer na podlagi tehnične pomoči za podporo razvoju in uporabi novih posojilnih produktov na področju URE, zagotavljanje, da je osebje finančnih institucij, ki opravlja majhne posle, ustrezno usposobljeno za pojasnjevanje mejnih koristi posojilnih produktov na področju URE odjemalcem
- upoštevanje posebnih določb za obravnavo gospodinjestev z nizkimi dohodki, v katerih se uporabljajo;
- razvoj posebnih shem podpore za promoviranje posojilnih produktov na področju URE za mlade in starejše
- vzpostavitev mehanizmov za javna zelena posojila ali okrepitvijo obstoječih
- spodbujanje financiranja iz zasebnega sektorja za izboljšanje URE

Ukrepi za omogočanje lažjega izvajanja shem financiranja prek računov in financiranja prek davkov – EED 30. člen 3 odstavek

Financiranje prek računov

- način financiranja prenov stavb za povečanje URE, pri katerem se račun za komunalne storitve uporablja kot sredstvo za odplačilo. Ena od prednosti shem financiranja prek računov je, da se uporabi obstoječe plačilne sisteme gospodarskih javnih služb za znižanje transakcijskih stroškov (različne možne strukture in primeri, nižji transakcijski stroški, manjša tveganja, manjše obrestne mere,...)

Financiranja prek davkov

- se gospodinjstvom ali podjetjem zagotovi dolžniško financiranje za kritje stroškov prenov stanovanjskih ali poslovnih stavb, nakup energijsko učinkovitih naprav ali opreme ali drugih izboljšav energetskega procesov, pri čemer se specifični davki in/ali druga plačila, povezana z nepremičnino, uporabljajo kot sredstvo za odplačilo (npr. stavba odda in najemnik odplačuje posojilo preko davkov in drugih stroškov on pa ima koristi od prihrankov energije, npr. mehanizem, da prejšni lastnik prenese dolg na naslednje lastnike, enostavni mehanizem za prenos dolga – se odpravi odvrtačevalni dejavnik, da lastniki vlagajo v URE,...)

Ukrepi:

- določitev pravic gospodarskih javnih služb do zagotavljanja kreditov za prenove
- uvesti zahteve za posebne kampanje in obvezno obveščanje, da bi ponudniki financiranja prek računov posojilojemalce seznanili s tveganji in ugodnostmi sheme
- usklajevanje izvajanja, ki ga izvajajo pooblaščen javni organi: Za financiranje prek računov je potrebno sodelovanje najrazličnejših deležnikov
- Sheme financiranja prek davkov bodo morda učinkovitejše, če se bodo izvajale prek točk VEM
- zagotovitev zmanjševanja tveganj: podpreti pilotne sheme (npr. z jamstvi za posojila)
- zagotovitev zadostnega denarnega toka (npr: Eko sklad bi lahko odkupil terjatve sheme financiranja prek računov)
- pravne strukture za financiranje prek računov za večstanovanjske stavbe: razdrobljenost postopka odločanja pogosto ovira prizadevanja za doseg soglasja

Zagotovitev, da banke in druge finančne institucije dobijo informacije o možnostih udeležbe pri financiranju ukrepov za izboljšanje URE, tudi z ustanovitvijo javno-zasebnih partnerstev – EED 30. člen 3 odstavek

Država mora in lahko:

- spodbuja učenje v vseh finančnih institucijah: npr. na podlagi foruma za naložbe v trajnostno energijo in nacionalnih okroglih miz se vzpostavijo stalne mreže za izmenjavo informacij med vsemi javnimi organi, finančnimi institucijami in panogo trajnostne energije
- vzpostavitev informacijskega portala za podporo učenja v vseh finančnih institucijah in uvedba obveznega poročanja v centralne podatkovne zbirke (kot je DEEP)
- oblikovanje standardiziranih postopkov za združevanje manjših naložb v URE
- podpiranje združevanja in spodbujanje izdaje
- lahko javno objavijo načrte za javno-zasebna partnerstva za URE, izbirajo projekte z odprtimi razpisnimi postopki na javnih platformah in zagotovijo bankabilnost javnih naročil za javno-zasebna partnerstva
- izvede kampanijo za spodbujanje finančnih institucij k aktivnemu financiranju projektov na področju URE

Spodbujanje vzpostavljanja jamstvenih shem za posojila za naložbe v URE

– EED 30. člen 4. odstavek

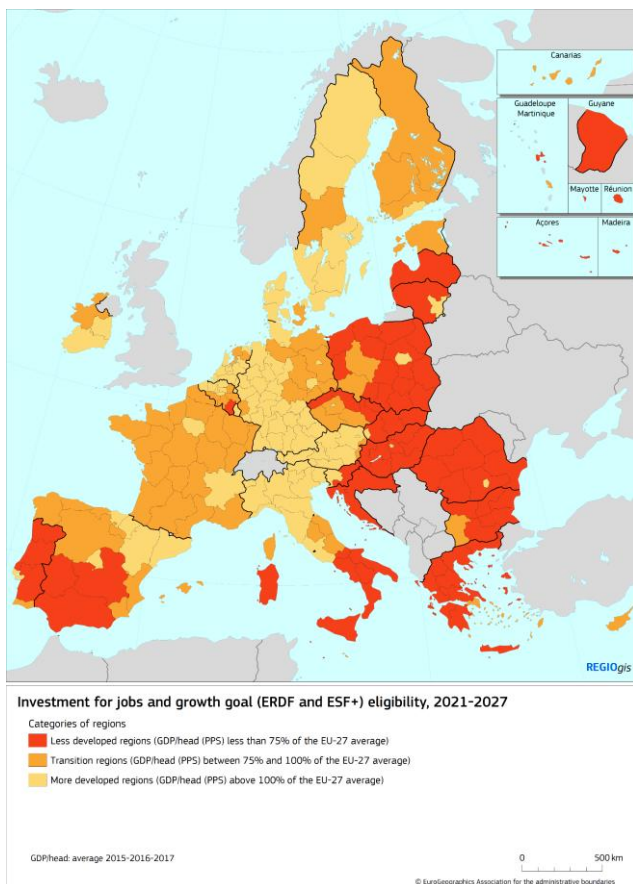
- vzpostavitev jamstvenih shem za posojila v obstoječih ali novih institucijah
- uporaba programa InvestEU za države članice: možnost, da prostovoljno prispevajo v sklad InvestEU in vzpostavijo „oddelek za države članice“. Proračunsko jamstvom EU, ki jih zagotavlja sklad InvestEU, bo koristila visoka bonitetna ocena EU, ki lahko spodbudi znatne naložbe ter se uporabi prek obstoječih in znanih posojilnih produktov, ki se izvajajo po vsej EU
- pri vzpostavljanju jamstvenih shem za posojila možnost, da se uporabijo finančni instrumenti EU v okviru v obliki posojil, jamstev ali lastniškega kapitala na podlagi okvira kohezijske politike za obdobje 2021–2027 za URE
- lahko se jamstveni finančni instrumenti in nepovratna sredstva združijo, če se sofinancirajo iz skladov EU v okviru deljenega upravljanja, kot je Evropski sklad za regionalni razvoj, kombinacija jamstev za posojila in nepovratnih sredstev lahko učinkovito spodbuja naložbe v nove in bolj tvegane trge ali poslovne modele
- z jamstvi se lahko zagotovi izboljšanje kreditne kakovosti za posamezne projekte, kot je prenova sistemov daljinskega ogrevanja ali večstanovanjskih stavb. Jamstva pa se lahko zagotovijo tudi za posojila za portfelje projektov, podjetja za energetske storitve, sheme financiranja prek računov ali namenske posojilne produkte, ki jih podpira država, za prenovi najmanj učinkovitih stavb;

Spodbujanje vzpostavitve shem finančne pomoči, da bi povečali uporabo ukrepov za izboljšanje URE za obsežno prenovo sistemov individualnega in daljinskega ogrevanja in hlajenja

- EED 30. člen 4 in 5 odstavek

- Spodbujanje vzpostavitve lokalnega strokovnega znanja in tehnične pomoči z namenom svetovanja o najboljših praksah pri razogljčenju lokalnega daljinskega ogrevanja in hlajenja
- uvedba namenskih shem financiranja za neposredno zagotavljanje posojila ali nepovratnih sredstev za sisteme zelenega daljinskega ogrevanja in hlajenja (lahko tudi jamstvene sheme za posojila. Le te ciljno usmerjene na operaterje sistemov in/ali podjetja za energetske storitve, ki izvajajo ukrepe za energijsko učinkovitost)
- zagotovitev mehanizmov za tehnično pomoč in pomoč pri razvoju projektov
- vzpostavitev točk VEM tudi za prenovo sistemov ogrevanja in hlajenja

Spodbude s področjih ministrstva

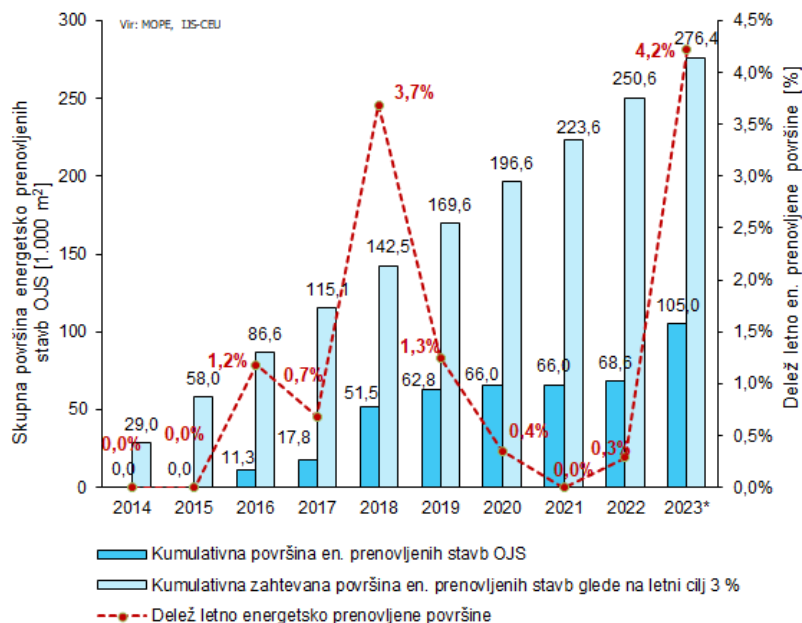
- Spodbujanje zelenega prehoda

- na zakonodajni ravni (reforme iz NOO-ZUNPEOVE, ZIAG, ZUJPP),
- z različnimi finančnimi viri ter
- s sodelovanjem z različnimi deležniki (MOPE, MGTŠ, Eko sklad, Borzen, Agencija za energijo).

- Spodbude

- NOO (razpisi s področja URE, OVE in TM),
- EKP 2021-2027 (razpisi s področja URE, OVE, TM),
- Modernizaciji sklad,
- Švicarski mehanizem – 11 mio za OVE za EE in toploto za šole v 2026, pilotni projekt agrofotovoltaike in digitalizacija LEKov,
- Podnebni sklad,
- Socialni podnebni sklad – energetska in prevozna revščina

Energetska prenova stavb v javni lasti

JR za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občin za obdobje od 2023 do 2027

Skupna višina sredstev 34,5 mio EUR, razpis objavljen, prvi rok je bil 17. 3. 2025 (prejeli 4 vloge), naslednji roki: 9. 6. 2025 in zadnji rok je 13. 10. 2025.

Usmerjen v celovito energetsko prenovu stavb v (so)lasti in rabi občin, omogoča tudi sofinanciranje SE na stavbi. Omogočena prvič e-prijava na razpis.

Objavljen tudi javni poziv za Celovito energetsko prenovu stavb v (ožjem in širšem) javnem sektorju

Skupna višina sredstev 17,4 mio EUR, razpis objavljen, prvi rok je bil 28. 4. 2025 (prejeli nismo nobene vloge), naslednji roki: 5. 9. 2025, 20. 4. 2026 in zadnji rok je 21. 9. 2026.

Usmerjen v celovito energetsko prenovu stavb ožjega in širšega javnega sektorja, omogoča tudi sofinanciranje SE na stavbi. Omogočena e-prijava na razpis.

SPODBUDE EKO SKLADA na področju različnih ukrepov za okoljske naložbe in spodbude za energetsko ranljiva gospodinjstva (gospodarstvo in prebivalstvo) – v teku...

Hvala

erik.potocar@gov.si